

Dana Doricová

A természet körforgása

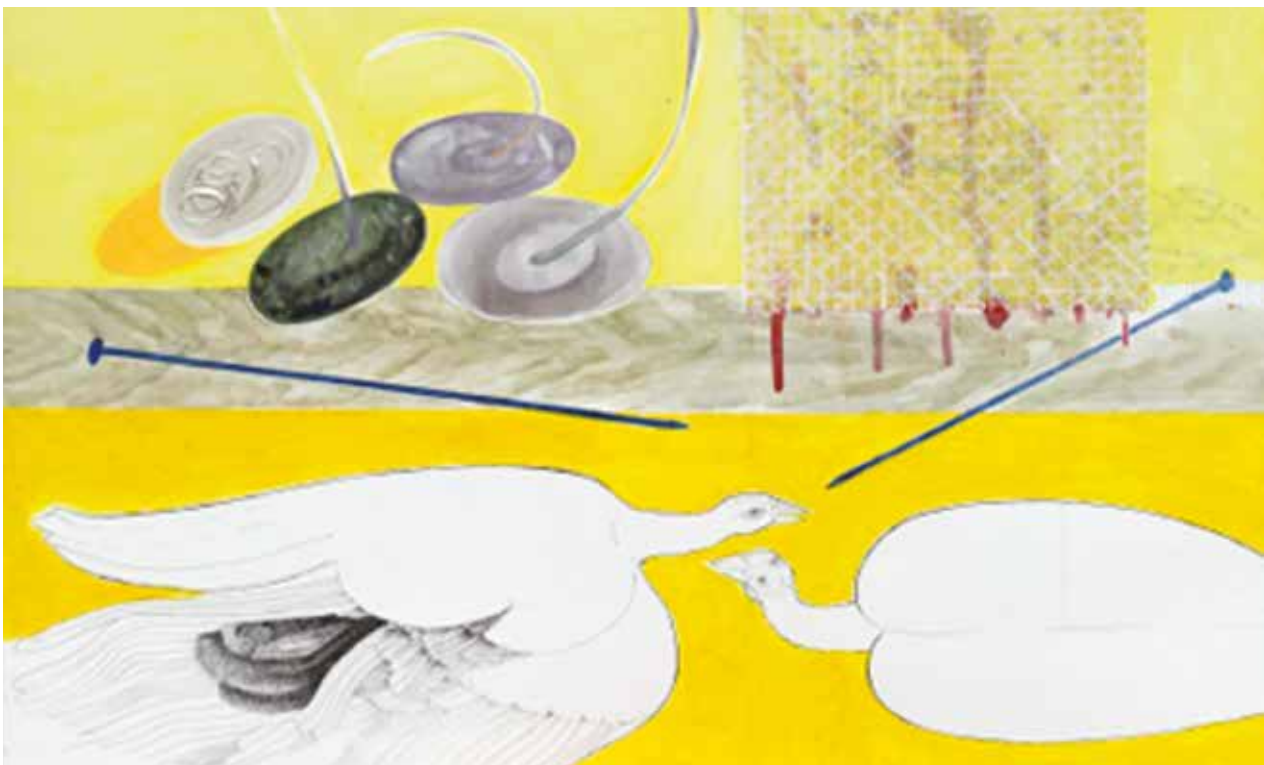
Štefunkó Szabó Erzsébet Vágtornócon született, a Duna-menti alföld keleti részén, a Vág bal partján. A széles síkságból és a mezők távoli horizontjának látóhatárán itt alacsony dombok emelkedtek, melyeket rétek és ártéri erdők ligetei borítottak. Ennek a földnek az ereje mélyen beágyazódott a gyermek érzékeny és befogadó lelkébe. Ahogy ő maga mondja, ismert minden fűszálat, minden virágot és mindent, ami ott élt. Ennek a világnak volt a része. Az életnek ilyen felfogása – a természettel való elválaszthatatlan integritása – örökre benne maradt.

Tizennégy évesen Pozsonyba ment képzőművészetet tanulni, de az egyetem 1966-os befejezéséig Tornóc volt az otthona. Ugyanebben az évben költözött Túrócszentmártonba a férjével. Amikor a kapcsolatuk megszakadt, ott élt a lányával, később magához vette az édesanyját. Túrócszentmárton 1992-ig maradt az otthona. Figurális motívumokkal készített grafikáin, később rajzain, gyermekkorának növényzete továbbra is belső életének képeit képezte.

Új szimbólumként csatlakozott hozzá a megtört, kifordult és széteső építészet. A túróci régió mindehhez még a sziklák világának a képét adta hozzá. Csak a gyermekek számára készült színes illusztrációk világának képein maradt meg állandósult elemként az öröm ragyogása.

1992-ben a morvaországi Uherské Hradištěbe költözött át. Az új régió és a művészeti iskola pedagógiai munkájának új impulzusai, a közép-morva táj békéje a mezőkön és réteken folyó élet, amelyet a város szélén lévő lakás ablakából nézhetett, a pulzáló élet új metaforikus képeihez vezették. Mindezek még sok további évig jellemezték munkáját. Intenzitásuk kísérte festményei merész festésének megjelenését. A természetben rejtőzködő összebújó állatok és madarak nyugodt képe ismét bekerült a valósághűen értelmezett tollrajzokba.

2004 óta Štefunkó Szabó Erzsébet Brünn központjában él. Itt is, a lakóház ablakai előtti teret sikerült életre keltenie és megteremtenie egy virágoskert

Anyám naplója II. / akril, vászon, 2019

Új-Mexikó sorozat / merített papír, aquarell, 2007

Kertem / olaj, vászon, 1996, Udvarom / olaj, vászon, 1997

Új-Mexikó sorozat / merített papír, aquarell, 2007

szépségét. Műveiben a vadvirágok mellett egzotikus és titokzatos fajok jelentek meg. A közeli Lužánky park sokéves fáinak törzsével együtt „portrék”, szimbólumok és metaforák előfutáraivá váltak sok művében, melyeken az emberi életet kísérő fájdalmakat, sebeket és a megismerést jeleníti meg.

Friss szellőként került be kreatív munkájába egy rövid új-mexikói tartózkodás 2007-ben, az USA-ban. Új, eddig nem látott éteri formákat vezetett be, amelyeket a pasztell és az akvarell törékeny technikája hozott létre. Ezek adják meg az adott táj lényegét, amelyet felerősít az intenzív élmény ereje.

Stefunko Szabó Erzsébet idén ünnepli élete jelentős évfordulóját, és mint ezt a kiállítás is tanúsítja, továbbra is alkot. Munkája a múltban emberileg erős volt, és ma is fájdalmasan nyitott. A világot a nő során keresztül ábrázolja, de mindig az emberről beszél. Munkássága a képzelet, a szimbolizmus és a szürrealizmus áramlataiban, valamint a posztmodern festészet áramlataiban személyes és összetéveszthetetlen. Mindez a szellemi háttér, az igazi tapasztalat, a tehetség és a művészi érettség egységének gyümölcse. Nemesség van benne, és soha nem szakad el a megjelenítés művészi szépségétől.

Új-Mexikó sorozat / merített papír, aquarell, 2007

Szabó Štefunková Erzsébet

festő, grafikus, illusztrátor

Tornóc, 1941. 03. 27.

1955-59: Iparművészeti Középiskola, Pozsony; 1960-66: Képzőművészeti Főiskola, Pozsony, grafika és illusztráció szak, tanárai: Ladislav Čemický, Vincent Hložník. 1991 óta mint pedagógus is működik. 1991-92: a ruttkai Képzőművészeti Népiskola rajztanára, 1992: Uherské Hradiště (CS), az Iparművészeti Középiskola cipő és bőrdívatervező osztályának szaktanára. A SzMKT valamint a Középszlovákiai Képzőművészek Társulatának tagja. A Graphik Art csoport tagja. 1973, 1979: Szlovák Kortárs Grafika Biennálé, a Művészeti Alap díja; 1973, 1989, 1993: Az év legszebb könyve pályázat, tiszteletdíj. 1976, 1983: Salgótarjáni művésztelep, 1977: Besztercebánya, nemzetközi grafikai szimpózium. 1966-92: Turócszentmártonban, 1992 óta Magyarváron (Uherské Hradiště, CSZ) él. Mint illusztrátor és grafikus kezdte pályafutását, munkássága azonban fokozatosan gazdagodik, mind mondanivalójában, mind kifejezőeszközeiben. Belső világa fantasztikummal teli, a mesebeli álmvilágtól a súlyos, megdöbbentő tudatalatti közlésekig. Az emberi lét élet-halálra menő küzdelme, az életkor és emberi megérés folyamata, az asszony-ember fájó tapasztalatai találnak kifejezést mesteri rajzú, majd formát-szint egyesítő képkompozícióiban. Kamaraművészetén kívül számos murális alkotást is tervezett, ahol formavilágát finoman modellált stukkódomborműfalakkal gazdagítja.

Szerző: Kubička-Kucsera Klára